

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2018. december 5.

Európai Számvevőszék: az Európai Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért kellően rugalmas, de nem elég célirányos sürgősségi eszköz

Az Európai Számvevőszék új jelentése szerint az Európai Unió afrikai szükséghelyzeti vagyonkezelői alapja (EUTF) az olyan területeken, mint például az élelmezés, az oktatás, az egészségügy, a biztonság és a fenntartható fejlődés, kellően rugalmas segítségnyújtási eszköznek bizonyult. Célkitűzései azonban túl szerteágazóak ahhoz, hogy a fellépések hatékonyan irányíthatóak legyenek Afrika különböző régióiban, és az Európai Bizottság azt is nehezen tudta mérni, hogy az alap milyen mértékben érte el a céljait. A számvevők a végrehajtás tekintetében is találtak hiányosságokat, és megjegyezték, hogy a projekteket a hagyományos fejlesztési támogatásokéhoz hasonló késedelmek jellemzik.

Az Európai Unió afrikai szükséghelyzeti vagyonkezelői alapját sürgősségi alapként hozták létre 2015-ben, célja a hosszú távú stabilitás előmozdítása, valamint az irreguláris migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okainak kezelése. Az alap, amely jelenleg összesen 4,1 milliárd euró kezeléséért felel, Afrika három régiójában – a Száhel-övezet és a Csád-tó, az Afrika szarva, illetve Észak-Afrika régiójában –, összesen 26 országban támogat különböző fellépéseket. A számvevők megvizsgálták, hogy megfelelő volt-e az alap kialakítása, és hogy annak végrehajtása megfelelően történik-e. Évégelt Nigerben és Líbiában ellenőriztek projekteket: saját régióján belül ez a két ország részesült a legnagyobb összegű támogatásban.

„A Szükséghelyzeti Alap Afrikáért kifejezetten a migráció kérdésére irányuló sürgősségi eszköz – nyilatkozta Bettina Jakobsen, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. – Tekintettel a soha korábban nem tapasztalt kihívásokra és az érintett költségvetés összegére, az alapot célirányosabban kellene kezelni és a támogatásokat olyan konkrét intézkedések felé kellene irányítani, amelyek várhatóan mérhető hatással járnak.”

Az alap célkitűzéseit a lehető leghatékabban határozták meg, hogy a lehető legtöbb fellépés minősüljön támogathatónak. Ez lehetővé tette ugyan a különböző és állandóan változó helyzetekhez való rugalmas alkalmazkodást, a régiókban zajló fellépések irányítása és a hatás mérése szempontjából viszont kevésbé volt megfelelő. A Bizottság nem végzett átfogó elemzést az igényekről, illetve nem is számszerűsítette azokat, nem pontosította, hogy az alap forrásainak mely válságokra kell irányulnia, és

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető [a Számvevőszék honlapján](#).

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

nem határozta meg a rendelkezésére álló eszközöket. Ez megnehezíti számára annak kimutatását, hogy a megfelelő prioritásokat azonosították-e, valamint hogy azok valóban a jóváhagyott intézkedésekkel kezelhetőek-e a legalkalmasabb módon. Egyelőre az adományozók forrásainak és kapacitásainak összevonása sem hozott kellő eredményt.

Az alap a hagyományos fejlesztési támogatásokhoz képest hamarabb indította el a projekteket, és összességében sikeresen gyorsította fel a szerződések megkötését és az előlegek kifizetését, egy szükséghelyzeti eszköztől azonban még ennél is gyorsabb eljárás lett volna elvárható. A projektek végrehajtását egyenesen ugyanolyan késedelmekhez vezető nehézségek jellemezték, mint amilyenek a hagyományos eszközöknél megszokottak. A számvevők az olyan területeket érintő projekteknél figyeltek meg késési tendenciákat, mint például a biztonság és a határigazgatás.

A projektkiválasztási eljárások régióként eltérőek voltak. A projektpályázatok értékelésekor használt kritériumok nem voltak kellően egyértelműek, illetve dokumentálásuk sem volt megfelelő, és nem mindig ismertették megfelelő módon, hogy mi az EUTF keretében történő projektfinanszírozás komparatív előnye. A számvevők találtak példákat olyan projektekre, amelyek más uniós eszközök révén már kezelt szükségletekre irányultak, így fennáll az a kockázat, hogy ez a finanszírozás átfedésbe kerül az uniós támogatás más formáival.

A projektek célkitűzései gyakran nem voltak konkrétak és mérhetőek, a teljesítménymutatókhoz pedig nem rendeltek alapértékeket. A három régió a teljesítménymonitoringhoz egyelőre eltérő rendszereket használ, mivel a közös monitoringrendszer még nem működőképes. A több különböző információs és monitoringrendszer párhuzamos alkalmazása miatt az Unió afrikai szükséghelyzeti vagyonkezelői alapja által elért eredmények összességét nem lehet egységes és átfogó módon áttekinteni. A számvevők szerint az érintett uniós források összegére (3,7 milliárd euró) való tekintettel az elszámoltathatóság szempontjából fontos, hogy mérni lehessen a teljesítményt..

Noha az ellenőrzött projektek a végrehajtás korai szakaszában voltak, egyes outputok már megvalósultak. Az alapnak is köszönhető, hogy csökkent az Afrikából Európába tartó irreguláris migránsok száma, de az alapnak az ebben játszott szerepe nem mérhető pontosan.

A számvevők egy sor ajánlást fogalmaznak meg a Bizottság számára a célkitűzések minőségének javítása, a projektkiválasztási eljárások felülvizsgálata, a végrehajtás felgyorsítása érdekében hozott intézkedések és a monitoring javítása terén.

A szerkesztők figyelmébe

Az Európai Unió afrikai szükséghelyzeti vagyonkezelői alapja a négy uniós vagyonkezelői alap közül messze a legnagyobb: teljes összege jelenleg 4,1 milliárd euró, ebből 3,7 milliárd euró az uniós költségvetésből és az Európai Fejlesztési Alapból származik. Az uniós tagállamok Norvégiával és Svájjal együtt 451 millió euróval járultak hozzá az alaphoz, ezen belül Németország és Olaszország több mint 100–100 millió eurót fizetett be az alapba.

Különjelentéseit a Számvevőszék bemutatja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, valamint az egyéb érdekelt feleknek, például a nemzeti parlamenteknek, ágazati szereplőknek és a civil társadalom képviselőinek. A jelentéseinkben megfogalmazott ajánlások döntő többsége a gyakorlatban végrehajtásra kerül. Ajánlásaink kedvező fogadtatása arról tanúskodik, hogy munkánk az uniós polgárok javát szolgálja.

„Az Európai Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért kellően rugalmas, de nem elég célirányos eszköz”
című, 32/2018. sz. számvevőszéki jelentés 23 uniós nyelven érhető el a [Számvevőszék honlapján](#).